

DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING EN FINANCIËN, VLAAMSE RAND, ONROEREND ERFGOED EN DIERENWELZIJN

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: het coördinatieplatform Vlaamse Rand – projectmonitoringsfiches

Jaarlijks rapporteert de Vlaamse minister bevoegd voor de Vlaamse Rand over het coördinatieplatform Vlaamse Rand. Bij het begin van de nieuwe legislatuur gingen de betrokken beleidsdomeinen in overleg om de projectfiches aan te passen aan de nieuwe beleidsambities. Die oefening resulteerde in 19 fiches, die u terugvindt in de bijlage.

De Vlaamse Regering heeft de invulling van het coördinatieplatform Stand van de Rand en de lijst van geselecteerde projecten op 22 januari 2016¹ goedgekeurd. Sindsdien organiseerde deze werkgroep jaarlijks overlegmomenten onder voorzitterschap van de provinciegouverneur van Vlaams-Brabant en in aanwezigheid van de vertegenwoordigers van de beleidsvelden en entiteiten.

Het coördinatieplatform heeft als opzet om het flankerend beleid in de Vlaamse Rand als strategisch gebied rond Brussel verder te zetten en nauwgezet op te volgen. Bij het begin van de nieuwe legislatuur kreeg het platform de benaming 'coördinatieplatform Vlaamse Rand', om verwarring met het jaarlijkse evenement 'Stand van de Rand' te vermijden.

De opvolging gebeurt binnen het coördinatieplatform aan de hand van projectmonitoringfiches. Jaarlijks rapporteer ik over de voortgang van deze projecten aan de Vlaamse Regering.

De beleidsvelden en entiteiten hebben de projectfiches bijgestuurd en geactualiseerd in functie van de nieuwe beleidsambities. Op 19 en 26 mei 2025 hebben zij de wijzigingen toegelicht. Een actueel overzicht kan u terugvinden in de bijlage. ABB- Team Vlaamse Rand zal in de loop van 2025-2026 in overleg treden met de bevoegde administratie en kabinetten om tot een specifieke fiche rond de Vlaamse Rand te komen in volgende beleidsdomeinen: Integratie & Inburgering, Werk en Economie.

¹ VR 2016 2201 DOC.004/1BIS

1. Beleidsveld Vlaamse Rand

Voortaan komt ook het beleidsveld Vlaamse Rand expliciet aan bod op het coördinatieplatform. Op die manier maken we ruimte voor specifieke initiatieven die kaderen in het Vlaamse Randbeleid.

Omgevingsanalyse van de Vlaamse Rand

Via deze jaarlijkse omgevingsanalyse houdt het coördinatieplatform de vinger aan de pols van de snel veranderende beleidscontext in de Vlaamse Rand. De fiche monitort niet alleen de demografische toestand in de regio, maar bespreekt ook een tiental kernindicatoren die aansluiten bij de thema's die het coördinatieplatform opvolgt.

De focus ligt op de Vlaamse Rand als geheel om de regio vlot te vergelijken met 3 benchmarks: het Vlaamse Gewest, de centrumsteden en – wanneer vergelijkbare data beschikbaar zijn – het Brusselse Gewest. De fiche bespreekt voor elke indicator de actuele toestand en visualiseert indien relevant ook recente evoluties.

De resultaten illustreren de nood van een specifiek Randbeleid. De uitdagingen van de bevolkingsgroei en de capaciteit van de kinderopvang zijn nergens groter dan in de Vlaamse Rand. De cijfers over de herkomst van inwoners, de thuistaal van leerlingen, de vastgoedprijzen en het aantal personenwagens in de Vlaamse Rand zijn vergelijkbaar met die in de centrumsteden of het Brusselse Gewest. Op het vlak van bebouwingsgraad en het gebruik van de onbebouwde ruimte houdt de regio het midden tussen de steden en het Vlaamse gemiddelde. Wat betreft het aantal plaatsen in de ouderenzorg en het type van woongelegenheden sluit de Vlaamse Rand dan weer aan bij de rest van Vlaanderen.

2. Beleidsdomein Omgeving

Bij het begin van de nieuwe legislatuur vond een grondige evaluatie van de bestaande fiches plaats. Voor de fiches binnen het beleidsdomein Omgeving resulteerde die evaluatie in een nieuwe indeling volgens **subregio**. Die werkwijze sluit aan bij de ambitie van de Vlaamse overheid om op verschillende vlakken meer gebiedsgericht te werken. De fiches brengen raakvlakken tussen projecten binnen eenzelfde subregio in beeld en bevorderen zo de samenwerking tussen de verschillende instanties die binnen de subregio actief zijn. Binnen elke subregio worden de verschillende projecten en acties gebundeld aan de hand van gedeelde doelstellingen.

3. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken (MOW)

De indeling van de fiches MOW is licht bijgestuurd. Op voorstel van de ficheverantwoordelijken werden een aantal fiches gebundeld tot één fiche en een aantal nieuwe fiches toegevoegd. De fiches reiken zo **verschillende invalshoeken** aan en geven een breed beeld van hoe de mobiliteit in de Vlaamse Rand evolueert.

4. Beleidsdomein Onderwijs

Uit de beleidsambities van de nieuwe Vlaamse Regering blijkt dat de 2 fiches over respectievelijk 'onderwijsinfrastructuur en -capaciteit' en 'taalstimulering Nederlands in het onderwijs' ook komende legislatuur relevant blijven. Beide fiches blijven dus **behouden**, maar krijgen in functie van het regeerakkoord en de beleidsnota's inhoudelijk wel enkele nieuwe accenten.

5. Beleidsdomein Welzijn

Op het vlak van Welzijn blijft de focus ook de komende legislatuur liggen op het wegwerken van de historische zorgachterstand in de Vlaamse Rand. De fiche volgt de werking van Vlabzorginvest op, dat sinds 2018 een specifiek welzijns- en gezondheidsinfrastructuurbeleid voor Vlaams-Brabant

voert. In 2024 verleende Vlabzorginvest zo een bedrag van 874.377,17 euro aan subsidies voor zorginfrastructuur: van de 16 gesubsidieerde projecten situeren er zich 6 in de Vlaamse Rand. Daarnaast investeerde Vlabzorginvest 500.000 euro van de eigen middelen in de ontwikkeling van een regionale zorgcampus te Halle. Voor die zorgcampus – die ook een school zal huisvesten – kreeg Vlabinvest daarnaast ook een subsidie uit het Vlaamse Randfonds.

De fiche heeft ook aandacht voor **sectorale initiatieven** die uitgaan van het Departement Zorg, het Agentschap Opgroeien en het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH). Voor de komende legislatuur ligt de klemtoon van het Vlaamse zorgbeleid op 5 werven: kinderopvang, jeugdhulp, personen met een handicap, ouderenzorg en mentaal welzijn. Op lange termijn is het streefdoel om van een sectoraal uitbreidingsbeleid te evolueren richting een gebiedsgerichte zorgprogrammatie, gebaseerd op een populatiegerichte benadering, op het niveau van regionale zorgzones (cf. Eerstelijnsdecreet 2019). De eerstelijnszones zijn al langer vastgelegd en in 2025 zal ook de regelgevende verankering van de regionale zorgzones afgerond zijn.

6. Beleidsveld Wonen

Sinds januari 2024 is het nieuwe decreet Wonen in Eigen Streek (WIES) in werking. De vroegere WIES-fiche binnen het coördinatieplatform kan dus als voltooid beschouwd worden. Bij het begin van de nieuwe legislatuur verruimen we dan ook de blik met een meer algemene fiche 'woonbeleid in de Vlaamse Rand'. Daarin komen niet alleen WIES maar ook Vlabinvest en andere aspecten van het Vlaamse woonbeleid aan bod.

Dankzij het **WIES-decreet** hebben de lokale besturen van de duurste Vlaamse gemeenten een instrument om de minder kapitaalkrachtige, plaatselijke bevolking te helpen bij een woningaankoop. Begin 2025 werd een niet-essentieel deel van het decreet vernietigd door het Grondwettelijk Hof ende impact daarvan blijft voorlopig beperkt. Om gemeenten in de Vlaamse Rand aan te moedigen van de WIES-mogelijkheden gebruik te maken, kreeg Vlabinvest in 2023 een subsidie uit het Vlaamse Randfonds. Verschillende lokale besturen bekijken de mogelijkheid tot samenwerking met Vlabinvest binnen de meerjarenplannen.

Naast WIES stelt de Vlaamse overheid verschillende Instrumenten ter beschikking om **wonen betaalbaar te maken** voor wie een bescheiden inkomen heeft, zoals de Vlaamse woonlening en budgethuren. Verder onderzoek moet uitwijzen welke voorwaarden een drempel vormen voor randbewoners om van die instrumenten gebruik te maken. Daarnaast loopt er momenteel een **oproep naar intergemeentelijke samenwerkingsverbanden** rond lokaal woonbeleid en is het de ambitie om de komende legislatuur het verplichte **taalniveau voor sociale huurders** op te trekken naar B1 mondeling.

Naast de Vlaanderenbrede instrumenten heeft in Vlaams-Brabant het autonoom provinciebedrijf **Vlabinvest** de opdracht om betaalbare kavels, huur- en koopwoningen aan te bieden zodat mensen met een klein tot middelgroot inkomen in hun buurt kunnen blijven wonen. Vanuit zijn regionale expertise is Vlabinvest goed geplaatst om als stakeholder nauwer te worden betrokken bij het Vlaamse woonbeleid.

Als bijlage zijn, naast een Excel-voortgangsrapport, de monitoringsfiches opgenomen die het resultaat zijn van de besprekingen sinds de start van het coördinatieplatform op 21 maart 2016.

1. Vlaamse Rand
 - 1.1. Omgevingsanalyse van de Vlaamse Rand
2. Omgeving
 - 2.1. Vlaamse Rand
 - 2.2. Brabantse Kouters
 - 2.3. Noordelijke Zennevallei
 - 2.4. Luchthavenregio
 - 2.5. Brabantse Wouden
 - 2.6. Zuidelijke Zennevallei
 - 2.7. Pajottenland
3. Mobiliteit en Openbare Werken
 - 3.0. Inleiding
 - 3.1. Werken aan de Ring
 - 3.2. Grote infrastructuurwerken
 - 3.3. Fietsnetwerken in de Vlaamse Rand
 - 3.4. Spoor-GEN voorstadsnet Brussel
 - 3.5. Basisbereikbaarheid met het openbaar vervoer
 - 3.6. Combimobiliteit bevorderen met Hoppin
 - 3.7. Waterwegen
4. Onderwijs
 - 4.1. Onderwijsinfrastructuur en -capaciteit
 - 4.2. Taalstimulering in het onderwijs
5. Welzijn
 - 5.1. De historische zorgachterstand in de Rand wegwerken
6. Wonen
 - 6.1. Woonbeleid in de Vlaamse Rand

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

Bijlage 1: voortgangsrapport in Excel

Bijlage 2: de 19 monitoringsfiches